

32. H. 766. Hār. 73. MBh. 4, 1009. Suçr. 2, 248, 10. Bñig. P. 8, 10, 36.
 तनुत्रवत् (von तनुत्र) adj. gepanzert, geharnischt R. 6, 76, 21.
 तनुत्राण (तनु + त्राण) n. = तनुत्र H. 766, Sch. MBh. 3, 1474. 12277. 6, 1846. 7, 695. R. Gorr. 2, 31, 25.
 तनुव n. nom. abstr. von तनु 1: मृडत्वं च तनुत्वं च विल्लावत्वं तथैव च। स्त्रीगुणाऋषिभिः प्रोक्ताः MBh. 13, 541. सरिता यासि तनुवम् VARĀH. BRH. S. 3, 16. — Vgl. तनुता.
 तनुवच् (तनु + वच्) 1) Zimmitbaum. — 2) Cassia Senna Lin. NIGH. Pa.
 तनुवचा (तनु + वचा) f. Premna spinosa (सुद्रामिमन्थ) RĪĀAN. im ÇKDr.
 तनुपत्र (तनु + पत्र) m. N. eines Baumes, Terminalia Catappa (s. इडुद), RĪĀAN. im ÇKDr. = vulg. किंगापलेट NIGH. Pa. — 2) blättriges Auripigment NIGH. Pa.
 तनुभव (तनु + भव) m. Sohn VARĀH. BRH. S. 7, 18. — Vgl. तनुज, तनुइव.
 तनुभस्त्रा (तनु + भस्त्र) f. Nase (Blasebalg des Körpers) ÇABDAR. im ÇKDr.
 तनुभाव (तनु + भाव) m. tenuitas: संतनिस्तनुभावनष्टमलिला व्यक्तिं भङ्गत्यापः ÇĀK. 167. Verz. d. B. H. No. 878 (15); vgl. तन्वादिद्वादशभाव 881.
 तनुभूमि (तनु + भूमि) f. das Gebiet der eigenen Person, so heisst bei den Buddhisten eines der Stadien im Leben des ÇRĀVAKA VJUP. 34; vgl. WASSILJEV 239.
 तनुभृत् (तनु + भृत्) m. ein einen Körper tragendes Wesen, ein belebtes Wesen, insbes. Mensch BHARTĀ. 3, 36. 68. PAÑKAT. I, 417. VARĀH. BRH. S. 67, 92. PRAB. 110, 15. Bñig. P. 4, 1, 28. 7, 9, 19.
 तनुमध्य (तनु + मध्य) 1) adj. f. स्त्री eine schmale Mitte (Taille) habend N. 3, 13. — 2) f. स्त्री N. eines Metrums mit zwei Kürzen zwischen zwei Längen (4 Mal — — — —) COLEBR. Misc. Ess. II, 159 (1, 1); vgl. तनुशिरस्.
 तनुरस (तनु + रस) m. Schweiß (Feuchtigkeit des Körpers) Hār. 154.
 तनुरूह und तनुरूह (तनु + रू) n. Haar auf dem Körper ÇABDAR. im ÇKDr. — Vgl. तनुरूह.
 तनुल (von 1. तन् adj. ausgedehnt UNĀDIR. im SAṆKSHIPTAS. ÇKDr.
 तनुवात (तनु + वात) m. dünner Wind (in dem sich eine Hölle befindet; Gegens. घनवात) H. 1359. WILS. u. ÇKDr. nach ders. Aut.: eine bestimmte Hölle.
 तनुवार (तनु Körper + वार von वर decken, schützen) n. Panzer, Harnisch WILS. भस(!) m. ein gepanzertes Krieger ders.
 तनुवीज (तनु fein + वीज) m. Judendorn (s. राजबदर) RĪĀAN. im ÇKDr. NIGH. Pa.
 तनुव्रण (तनु + व्रण) m. Elephantiasis TRIK. 2, 6, 15.
 तनुशिरस् (तनु + शिरस्) adj. einen schmalen Kopf habend, Bez. einer Unterart des Metrums Ushñih mit 3 Pāda von 11, 11 und 6 Silben, RV. PAṬ. 16, 25. — Vgl. तनुमध्या.
 तनुस् (von 1. तन्) n. = तनु Körper Uṇ. 2, 113.
 तनुसंचारिणी (तनु + सं) f. ein junges Mädchen (den Körper in Bewegung setzend?) ÇABDAR. im ÇKDr.
 तनुद्द (तनु Körper + द्द See, Teich) m. After TRIK. 2, 6, 20. NIGH. Pa. तनूद्द WILS. und ÇKDr. angeblich nach TRIK.
 तनूकर (तनु 1. + 1. कर) dünn —, fein machen; vermindern: तनू-

क्त als Erkl. von तष्ट AK. 3, 2, 48. H. 1486. लङ्गां तनूकृत्य vermindern so v. a. ablegen RAH. 6, 80.
 तनूकरण (von तनूकर) n. das Dünnmachen; Verringern, Schwächen; als Erkl. von तन् P. 3, 1, 76. (क्रियायोगः) समाधिभावार्थः श्लेशतनूकरणा-र्थश्च JOGAS. 2, 2.
 तनूकृत् (तनु + कृत्) adj. die Person (Leib und Leben) bildend (erhaltend): तनूकृदाधि प्रमतिश्च कारवे RV. 1, 31, 9. die Gestalt bildend: ये पञ्चस्य तनूकृतः ÇĀK. CR. 7, 10, 14.
 तनूकृथ (तनु + कृथ von 1. कर) Erhaltung der Person (des Leibes und Lebens): ता वा विश्वको कृते तनूकृथे RV. 8, 73, 1.
 तनूज (तनु + ज) 1) an oder aus dem Leibe entstanden: अस्त्यजस्य किलासस्य तनूजस्य पञ्चि AV. 1, 23, 4. zur Person gehörig: ऋषयो देव्या ये नस्तन्वस्तनूजाः AV. 6, 41, 3; vgl. jedoch die v. l. तपोजाः AIR. Br. 2, 27. — 2) m. a) Sohn ĠĀṬĪDH. im ÇKDr. MBh. 5, 688. 8, 673. HARIV. 1133. 2975. R. 2, 43, 20. 109, 30. 6, 70, 41. ÇĀNTIC. 3, 16. PRAB. 9, 10. Bñig. P. 6, 14, 57. 7, 8, 44. — b) N. pr. eines Sādha HARIV. 11536. — 3) f. स्त्री Tochter ĠĀṬĪDH. im ÇKDr. HARIV. 13774. KUMĀRAS. 1, 59. — Vgl. तनुज.
 तनुजनि (तनु + जनि) m. Sohn WILS.
 तनुजन्मन् (तनु + जन्) m. dass. Verz. d. B. H. No. 550.
 तनुजाङ्ग (तनुज + अङ्ग) n. Flügel, Gefieder (das am Körper entstandene Glied; vgl. तनूहृत्) MBh. 5, 3876.
 तनूतल (तनु + तल) m. die ausgestreckten Arme als Maass, ein Faden H. ç. 123 (तनूतल).
 तनूत्यन् (तनु + त्यन्) adj. die eigene Person aufgebend d. i. das Leben wagend, tollkühn NIR. 3, 14. ये युध्यन्ते प्रधनेषु प्रूर्णो ये तनूत्यन्ः RV. 10, 154, 3. 4, 6. — Vgl. तनुत्यन्.
 तनूहृषि (तनु + हृषि) adj. Leib und Leben schädigend: ग्राम AV. 14, 1, 38. अग्नि 16, 1, 3. PĀB. GRH. 2, 6.
 तनूदेवता (तनु + दे) f. die Gottheit einer Erscheinungsform (des Agni): संज्ञिकैर्हविर्भिः (vgl. तनूहृषि) ÇĀK. CR. 2, 3, 14.
 तनूदेश (तनु + देश) m. Körpertheil Bñig. P. 7, 13, 12.
 तनूइव (तनु + उइव) m. Sohn HARIV. 1142. — Vgl. तनुभव.
 तनून m. Wind WILS. Unter वात wird im ÇKDr. धूनन und u. वायु — तनून als Synonyme von Wind aufgeführt.
 तनूनप n. geschmolzene Butter ÇABDAR. im ÇKDr. Ein aus dem folgenden Worte, welches man fälschlich in तनूनप + अद् essend zerlegte, geschlossenes Wort.
 तनून्पात् (तनु + न्) m. VS. PAṬ. 2, 47. गाṇा वनस्पत्यादि zu P. 6, 2, 140. ein heiliger Name des Agni: Sohn seiner selbst, weil das Feuer nicht nothwendig aus anderem Feuer, gleichsam durch Zeugung hervorgeht, sondern aus eigener Kraft in's Leben zu treten scheint, sei es als Blitz oder an den Reibhölzern. Die Auffassung der Commentatoren s. Nir. 8, 5 und die Erläuterungen zu d. St. Unter diesem Namen erscheint Agni vorzugsweise in einem Theile der sog. Āpri-Lieder, ebend. S. 122. AK. 1, 1, 48. H. 1097. तनूनपाड्यत्यते गर्भं आसुरो नरा-शंसौ भवति यद्विज्ञायते RV. 3, 29, 11. 10, 92, 2. 1, 13, 2. 142, 2. 188, 2. 3, 4, 2. 9, 5, 2. AV. 5, 27, 1. AIR. Br. 2, 4. ÇĀT. Br. 1, 5, 3, 10. 4, 2. 3, 4, 3, 5. Hir. II, 66 (wo die Herausgeber तनूनपादे statt des richtigen तनूनपातो